

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ
IR
ADMINISTRAVIMO DEPARTAMENTO PERSONALO VALDYMO SKYRIUS**

**PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. GEGUŽĖS 30 D. NUTARIMO
NR. 507 „DĖL PERSONALO ADMINISTRAVIMO FUNKCIJŲ CENTRALIZUOTO
ATLIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP NR. 19-885; TAIS NR. 19-4165(2))**

2019-06-13 Nr. NV-1667

Vilnius

Projekto rengėja – Finansų ministerija.

Projekto tikslas. Patobulinti ir supaprastinti centralizuoto personalo administravimo procedūras, taip sumažinant darbų apimtį tiek įstaigoms, tiek Nacionaliniam bendrųjų funkcijų centrui (toliau – Centras).

Dabartinė situacija. Vyriausybės 2018 m. gegužės 30 d. nutarimu Nr. 507 „Dėl Personalo administravimo funkcijų centralizuoto atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyti Centro ir biudžetinių įstaigų veiksmai ir procedūros, centralizuotai atliekant personalo administravimo funkcijas.

2019 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos redakcijos Valstybės tarnybos įstatymas ir Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymas.

Projekto esmė. Projektu nauja redakcija išdėstomas Personalo administravimo funkcijų centralizuoto atlikimo tvarkos aprašas, atsižvelgiama į Valstybės tarnybos įstatymu ir Vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymu atliktus pakeitimus, įvertinta paskutinio pusmečio Centro veiklos rezultatai ir praktika.

Derinimas. Projektas buvo teiktas išvadoms gauti Vidaus reikalų ministerijai, Teisingumo ministerijai, Aplinkos ministerijai, Energetikos ministerijai, Susisiekimo ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Ekonomikos ir inovacijų ministerijai ir Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai. Dėl pastabų, į kurias nebuvo atsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, parengta derinimo pažyma.

Neatsižvelgta į Susisiekimo ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Teisingumo ministerijos, Aplinkos ministerijos, Energetikos ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos pastabas (pavyzdžiui, įstaigos pareigos supažindinti dirbančiuosius su priimtais teisės aktais, jeigu nėra galimybės susipažinti per informacines sistemas, informacinių sistemų panaudojimu teikiant įstaigai vizuoti ar pasirašyti Centro parengtus dokumentus, teisinio teisės aktų projektų įvertinimo Centre, dėl pereinamojo laikotarpio popierinėms byloms atsisakyti, dėl dviejų terminų atostogų prašymams ir kt.).

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatom. Projektas tiesiogiai Vyriausybės programos neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada.

Galiojančiame Vyriausybės nutarime Centrui priskirti personalo administravimo klausimai, susiję su valstybės pareigūnais buvo tik atostogų suteikimas, siuntimas į komandiruotę ir pažymėjimų išdavimas. Projektu siūloma papildyti, kad centralizuotai atliekamos valstybės pareigūnų funkcijos, susijusios su priėmimu (skyrimu) į pareigas, tarnybos santykių nutraukimu,

stažo skaičiavimo (pagal Valstybės tarnautojų registro nuostatus, patvirtintus Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 10 d. nutarimu Nr. 1255, Valstybės tarnautojų registre nekaupiami duomenys apie valstybės pareigūnų atostogas ar komandiruotes). Pastebėtina, kad įsigaliojus Valstybės tarnybos įstatymui, Vyriausybės įstaigų vadovų statusas buvo pakeistas iš valstybės pareigūnų į valstybės tarnautojus, taigi Centrai nėra priskirti institucijų, kuriose dirbtų valstybės pareigūnai. Tik nuo 2019 m. liepos 2 d. reorganizavus Vyriausybės atstovų tarnybas į Vyriausybės atstovų įstaigą, kurią sudarys ir Vyriausybės atstovai (valstybės pareigūnai), Centras centralizuotai atliks šios įstaigos (ir 5 Vyriausybės atstovų) personalo administravimą. Pagal Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymą **Vyriausybės atstovus skiria ir atleidžia iš pareigų Vyriausybė**, Vyriausybės atstovus skatina, skiria jiems pašalpas, suteikia jiems atostogas, siunčia į komandiruotes ir priima kitus sprendimus, susijusius su Vyriausybės atstovų darbo santykiais, **Ministras Pirmininkas potvarkiu**. Abejojame, ar šių teisės aktų projektų rengimas turėtų būti atliekamas Centre, todėl siūlytume atsisakyti valstybės pareigūnų projekte.

Projekto ir apskritai Centro steigimo tikslas buvo supaprastinti personalo administravimą, techninio pobūdžio procedūras perduoti Centrai, tačiau pagal kai kurias projekto nuostatas atrodo pasiekiamas priešingas rezultatas. Pavyzdžiui, **kasmetinių atostogų eilės sudarymas** (projekto 14 p.): **Centras** kiekvienais metais iki kovo 1 d. **pateikia įstaigai informaciją** apie įstaigos dirbančiųjų nepanaudotas kasmetines atostogas, **įstaiga pateikia Centrai informaciją** apie sudarytą kasmetinių atostogų eilę, **Centras patikrina** nepanaudotų kasmetinių atostogų likučius ir kt. **ir informuoja įstaigą, įstaiga patvirtina** kasmetinių atostogų eilę **ir informuoja Centrą, Centras** kasmetinių atostogų eilės **duomenis suveda** į Valstybės tarnautojų registrą ir įstaigos personalo administravimo informacinę sistemą. Siūlome paprastinti atostogų eilės sudarymo procedūrą, numatant, kad Centras rengia įsakymą dėl kasmetinių atostogų eilės sudarymo (pagal projektą Centras rengia ir dėl visų kitų rūšių atostogų teisės aktų projektus).

Taip pat funkcijų, susijusių su **pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimu**, atlikimo procedūros projekte kelia abejonių dėl jų paprasto ir greito atlikimo: **įstaiga**, gavusi prašymą skirti pensiją **pateikia jį Centrai, Centras parengia** tarnybos laiko (darbo stažo) apskaitos lapą ir darbo užmokesčio atestatą (pažymėjimą) **ir pateikia įstaigai, įstaiga** šiuos dokumentus **patvirtina ir** kartu su kitais dokumentais **pateikia Centrai, Centras pateikia dokumentus pensijas skiriančiai įstaigai, pensijas skirianti įstaiga siunčia pranešimą** apie netinkamai užpildytus ar trūkstamus dokumentus **įstaigai, įstaiga pranešimą ir trūkstamus dokumentus pateikia Centrai, Centras juos pateikia pensijas skiriančiai įstaigai**. Siūlytume paprastinti procedūrą, pavyzdžiui, Centrai patvirtinant tarnybos laiko (darbo stažo) apskaitos lapą ir darbo užmokesčio atestatą (pažymėjimą) arba įstaigai tiesiogiai teikiant dokumentus pensijas skiriančiai įstaigai ar pan.

Vyriausybės kanceliarijos 2019 m. gegužės 31 d. raštu Nr. S-1904, Ministro Pirmininko pavedimu, Finansų ministerija turėjo įvertinti ministerijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus dėl bendrųjų funkcijų centralizavimo Centre pirmojo etapo ir pateikti Vyriausybei atitinkamus pasiūlymus (teisės aktų projektus), siekiant numatyti papildomas priemones, padėsiančias atsisakyti funkcijų dubliavimo ir šalinti kitus iškilusius trūkumus, mažinti administracinę naštą. **Turi būti pateikta informacija, kokios priemonės, įgyvendinančios šį pavedimą, buvo įtrauktos į projektą.**

Pagal projektą Centras neteiks prašymo paskelbti konkursą į valstybės tarnautojo pareigas, užpildant elektroninę formą Valstybės tarnautojų registre. Pagal projekto 53.2 papunktį – Centras įstaigos pateiktą informaciją ir dokumentus apie įstaigos struktūrinius, pareigybių, jų aprašymų pasikeitimus, naujai įsteigtas ar panaikintas pareigybes, suveda į Valstybės tarnautojų registrą ir įstaigos personalo administravimo informacinę sistemą. Susidarys tokia situacija, kad, kai Centras suveda duomenis apie pareigybių aprašymus, tuomet įstaiga turi pateikti prašymą paskelbti konkursą. Informacijos apie pareigybes ar jų aprašymų suvedimas, taip pat prašymo apie konkurso paskelbimą pateikimas yra techninio pobūdžio funkcijos, kurių dalį atliks Centras, o kitą dalį – įstaiga, kas lems sudėtingesnę procesą (įstaiga turės klausti Centro, ar jau suvestas pareigybės aprašymas ir tik tuomet galės vesti informaciją dėl konkurso paskelbimo). Pažymėtina, kad **šią funkciją iki šiol atliko centras, o pagal projektą ši funkcija grąžinama įstaigai.**

Projektu siūloma atsisakyti galiojusio 49.1 papunkčio – pagalbos prašymų nagrinėjimo komisijos (dėl leidimų dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį išdavimo) pirmininkui organizuoti komisijos posėdį, komisijos nariams pateikti komisijos darbui reikalingus dokumentus, komisijos sekretoriaus funkcijų atlikimas. Centro įsteigimo idėja – perimti personalo administravimo funkcijas. Komisijų darbo organizavimas ir jų aptarnavimas yra administravimo funkcija. **Įstaigos nevykdo personalo administravimo funkcijų ir yra atidavusios pareigybės, todėl neturi tokių žmogiškųjų išteklių atlikti (susigražinti) Centrai priskirtas funkcijas.**

Siūlytume redakciškai patikslinti projekto 22.3 papunktį – pagal Vidaus tarnybos statutą, tarnybinę veiklą vertina tarnybinės veiklos vertinimo komisija.

Projekto 53.5 ir 53.6 papunkčiuose kalbama apie Centro funkciją pateikti ataskaitų ir kitų teisės aktų ar dokumentų kopijas įstaigai pateikus „pagrįstą prašymą“. Kažin, ar įstaiga prašytų atitinkamų dokumentų ar ataskaitų apie savo dirbančiuosius nepagrįstai, o formuluotė pagrįsti prašymą suponuoja, kad ji dar turi parengti dokumentą/pagrindimą, kodėl tokį prašymą teikia. Siūlome atsisakyti nuostatos pagrįsti tokį prašymą.

Projektu siūloma nustatyti naujos redakcijos įsigaliojimo datą – 2019 m. liepos 1 d., atsižvelgiant į projekto svarstymo Vyriausybėje terminus, galimas suinteresuotų institucijų diskusijas, nes dėl jų pastabų yra pateikta derinimo pažyma, svarstyti vėlesnė projekto įsigaliojimo data.

Projekto nuostatos taikomos skirtingų statusų dirbantiesiems – valstybės tarnautojams (karjeros, pakaitiniams politinio (asmeninio) pasitikėjimo), statutiniams valstybės tarnautojams, darbuotojams dirbantiems, pagal darbo sutartis, valstybės pareigūnams, atskiruose skyriuose vartojamos įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens, priimančio į pareigas asmens sąvokos. Siekiant išvengti painiavos siūlytume įvesti atitinkamą trumpinį ar paaiškinimą, kuomet vartojant apibendrintą sąvoką ji apima (ar reiškia) tam tikrus subjektus.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2019 m. birželio 12 d. išvadoje Nr. NV- 1653 pateikė pastabas ir pasiūlymus, kurias siūlome įvertinti ir projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aušra Balčiūnaitytė

Patarėja

Brigita Micevičienė

Aušra Balčiūnaitytė, tel. 870663825, el. p. ausra.balciunaityte@lrv.lt